

ОЦІНКА ДИНАМІКИ ТА РОЛІ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ В СТРУКТУРІ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Маслов Роман Юрійович*, аспірант
Волинський національний університет імені Лесі Українки

* ORCID 0009-0002-4565-6786

Дата надходження статті: 22.08.2026

Дата прийняття статті: 11.09.2026

Дата публікації статті: 07.10.2026

Вступ. В умовах набуття Україною статусу кандидата в члени Європейського Союзу особливої уваги набуває проблематика сталого розвитку територіальних громад. Це безпосередньо узгоджується із Глобальними Цілями сталого розвитку ООН до 2030 року, зокрема відповідає Цілі № 11 «Сталий розвиток міст та громад», що передбачає створення безпечних, інклюзивних, самодостатніх населених пунктів [1]. Досягнення такої цілі неможливе без достатнього обсягу фінансових ресурсів, які можуть акумулювати місцеві бюджети. У цьому контексті ключовим інструментом забезпечення фінансової спроможності, стійкості та фінансової безпеки є місцеві податки та збори. Вони виступають не лише джерелом фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування, а й одним із важелів стимулювання економічної активності у регіоні. Водночас, виклики та загрози воєнного стану, зумовлені ним суттєві зміни податкового законодавства, окупація територій, втрата майна платниками податків зумовлюють об'єктивну потребу в ґрунтовному аналізі тенденцій та структурних змін у системі місцевого оподаткування задля ідентифікації проблемних аспектів та оцінки фіскального потенціалу окремих видів місцевих податків та зборів.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні засади формування доходної частини місцевих бюджетів висвітлювали у своїх працях такі провідні науковці, як: В. Коровій (дослідження динаміки податкових надходжень місцевих бюджетів), [1] З. Лободіна, В. Горин та Т. Буряк (обґрунтування ролі місцевих податків і зборів у забезпеченні фінансової самостійності місцевого самоврядування в Україні) [2], І. Грановська, І. Макачук та О. Грановський (розглянуто умови справляння місцевих податків та зборів з урахуванням викликів воєнного стану) [3], М. Слатвінська (систематизація податкових детермінант формування доходів територіальних громад України в умовах повоєнного відновлення, оцінка їх динаміки) [4] та інші. Водночас, попри значний масив наукових праць у сфері місцевого оподаткування, додаткового аналізу вимагає комплексна оцінка структурних та динамічних змін у складі місцевих податків та зборів в Україні з урахуванням умов воєнного стану.

Метою дослідження є здійснення комплексної оцінки динаміки, структури, окреслення фіскальної ролі місцевих податків та зборів у формуванні доходної частини місцевих бюджетів в Україні, а також розробка практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності їх адміністрування в умовах повоєнного відновлення та євроінтеграції.

Основний матеріал і результати. Лівову частку в структурі доходів бюджетів територіальних громад займають податкові надходження. Водночас, податкові надходження є основним джерелом доходів бюджетів територіальних громад в розвинених країнах світу та пріоритетним напрямом удосконалення податкової політики органів місцевого самоврядування в нашій державі, позаяк їх можна вважати головним джерелом формування фінансового потенціалу розвитку територій [1].

© Маслов Р. Ю., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

У структурі податкових надходжень місцевих бюджетів ключове місце серед місцевих податків і зборів посідають єдиний податок, плата за землю та податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Глибокий аналіз їхньої структури, динаміки та ролі у наповненні місцевих бюджетів дозволяє забезпечити їхню оптимізацію, ефективність розподілу до бюджетів різних рівнів та виробити рекомендації щодо модернізації процесу формування дохідної частини місцевих бюджетів за рахунок удосконалення місцевого оподаткування.

З метою детальної оцінки окреслених тенденцій проаналізуємо динаміку та структуру податкових надходжень місцевих бюджетів України за 2015–2025 роки.

Рис. 1. Динаміка податкових надходжень та їх частка в структурі доходів місцевих бюджетів України за 2015–2025 рр.

Джерело: складено автором на основі [3; 5]

Так, абсолютна величина податкових надходжень до місцевих бюджетів України зросла із 107,0 млрд. грн. у 2015 р. до 504,5 млрд. грн. у 2025 р. (на 371,5%) або майже у 5 разів. А їхня частка у структурі доходів місцевих бюджетів – збільшилася з 36,3% до 67,1% за аналізований період (рис. 1). При цьому, зростання податкових надходжень на 1% обумовлює збільшення суми доходів місцевих бюджетів України на 0,5%, на що вказує степенева економіко-математична модель:

$$y = 27,499x^{0,5245}, R^2 = 0,886 \quad (1)$$

де y – доходи місцевих бюджетів України, млрд. грн.

x – обсяг податкових надходжень до місцевих бюджетів України, млрд. грн.

Важливе місце у структурі податкових надходжень місцевих бюджетів України займає єдиний податок. Так, загальна сума єдиного податку за період 2015–2025 рр. перманентно зростала, збільшившись із 11 до 76,4 млрд. грн. (на 594,5%) або в 7 разів (рис. 2).

Найменшими були надходження цього податку до місцевих бюджетів України у 2015 р. – 11,0 млрд. грн. Це можна пояснити реформуванням спрощеної системи оподаткування, коли багато платників єдиного податку залишили ринок з огляду на неможливість продовжувати свою діяльність й отримувати прибуток в умовах значного зростання конкуренції за одночасного зростання витрат на сплату податків [7].

Що стосується динаміки частки єдиного податку в структурі податкових надходжень місцевих бюджетів України, то вона поперемінно висхідна й перебуває в діапазоні 10,3%–15,7% (від найменшої у 2015 р. до найбільшої – у 2024 р.). Протягом 2015–2021 рр. – вона зростала; у 2022 р. – дещо зменшилася; у 2023–2024 рр. – знову збільшилася й в 2025 р. – знизилася порівняно із попереднім роком на 0,6 в. п., склавши 15,1% (див рис. 2).

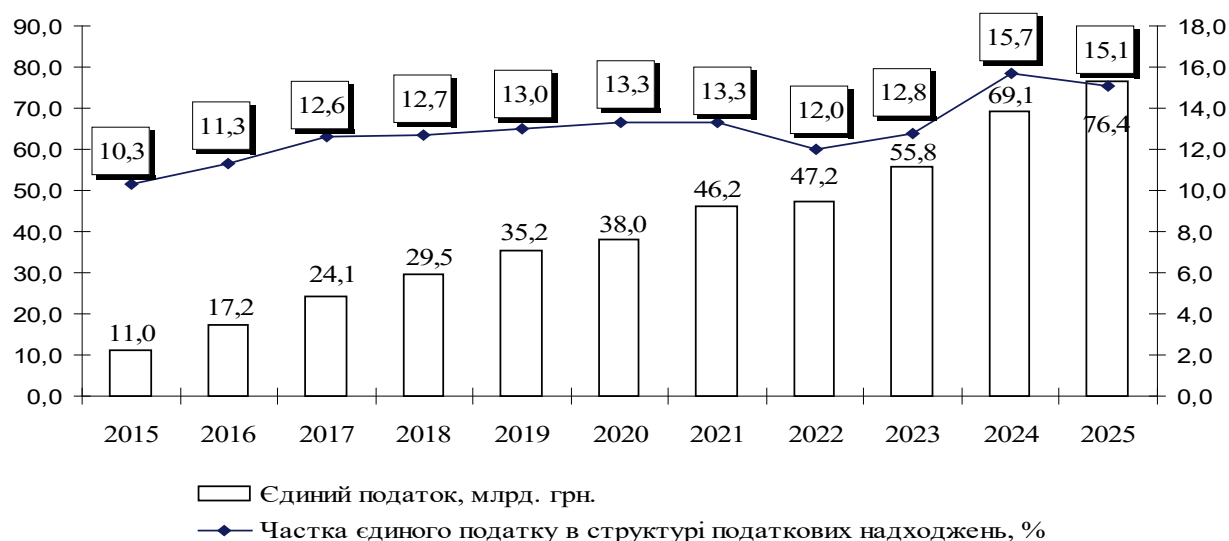

Рис. 2. Динаміка обсягів надходжень єдиного податку та його частки у структурі податкових надходжень до місцевих бюджетів України за 2015–2025 рр.

Джерело: складено автором на основі за [5; 6]

Принагідно відзначимо, особливий приріст єдиного податку можна спостерігати у 2023 р., коли його обсяги збільшилися на 8,6 млрд. грн. (аж на 15,2%) порівняно із попереднім 2022 р. Така ситуація, очевидно, є наслідком адаптації податкового законодавства до воєнних дій, коли платникам єдиного податку 3 групи на період воєнного стану зменшили ставку єдиного податку з 5% до 2% і збільшили ліміт річного доходу з 7,6 млн. грн. до 10 млрд. грн., а також прибрали обмеження щодо кількості працівників [8; 9]. Такі дії уряду призвели до значного зростання кількості платників спрощеної системи оподаткування за 2023 р.: із 1686,3 тис. до 1755,6 тис. осіб. Зокрема, ФОП першої групи – з 207,7 тис. до 210,4 тис., ФОП 2 групи – з 555,3 тис. до 601,8 тис., ФОП 3 групи (неплатники ПДВ) – з 897 тис. до 918,1 тис. Проте, з 1 серпня 2023 р., набрав чинності Закон № 3219-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» [10], згідно якого платники податків, які станом на 31 липня 2023 р. використовували спрощену систему 2%, уже з 1 серпня автоматично переведені на відповідну систему оподаткування, на якій вони перебували до обрання 2%, тобто на відповідну ставку та групу єдиного податку або на загальну систему оподаткування [3].

Не зважаючи, на перший погляд, можливі негативні економічні ефекти від впроваджених щойно зазначених законодавчих змін, обсяг надходжень єдиного податку до місцевих бюджетів не лише не зменшився, а й продовжував зростати у 2024–2025 рр. (див. рис. 2). Попри це, дискусійними й проблемними аспектами адміністрування цього податку є його зарахування за місцем реєстрації фізичних осіб підприємців, а не за місцем ведення господарської діяльності, що призводить до втрати надходжень до відповідних місцевих бюджетів [11]. Проте, на наш погляд, це, навпаки, може стимулювати органи місцевого самоврядування розвивати певні види діяльності в межах своїх повноважень на відповідних територіях з метою збільшення доходів місцевих бюджетів від таких податків, а також сприятиме пошуку альтернативних джерел податкових надходжень до місцевих бюджетів з огляду на специфіку функціонування бізнесу, географічних особливостей та фінансового потенціалу окремих місцевих податків і зборів.

Наступне за величиною податкових надходжень до місцевих бюджетів України займає плата за землю, загальні обсяги якої збільшилися із 14,5 млрд. грн. у 2015 р. до 45,3 млрд. грн. у 2025 р. (на 212,4%) або в 3 рази, а її питома вага станом на 2025 р. становить 9,0% загальної сукупності податкових надходжень (рис. 3).

Відзначимо спадну динаміку частки плати за землю в структурі податкових надходжень місцевих бюджетів, починаючи з 2016 р. (коли вона сягнула максимального значення – 15,4%) по 2022 р. (з мінімальною величиною 7,5%). Як бачимо, падіння питомої ваги цього податку до мінімального значення припадає на початок повномасштабного збройного російського вторгнення на територію нашої держави, що зумовлено відміною нарахування та сплати загального мінімального податкового зобов'язання за земельні ділянки на тимчасово окупованих територіях та тих, де ведуться бойові дії. Не зважаючи на позитивну тенденцію частки податку у 2023–2025 рр., очевидно, не варто очікувати значного збільшен-

Рис. 3. Динаміка обсягів надходжень плати за землю та податку на нерухоме майно за 2015–2025 рр., млрд. грн.

Джерело: складено автором на основі [6]

ня таких надходжень до місцевих бюджетів в найближчій перспективі з огляду на замінування близько 30% території України, на розмінування якої потрібно не менше 5 років [3].

Значно меншим як за обсягами, так і за питомою вагою в структурі податкових надходжень серед досліджуваних місцевих податків і зборів є податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Проте, за 2015–2025 рр., динаміка обсягів надходжень такого податку позитивна, за винятком 2022 р., коли, як і у випадку із земельним податком, сума надходжень до місцевих бюджетів зменшилася й у 2023–2025 рр. – знову стала висхідною (див. рис. 3), загалом зрісши із 0,7 млрд. грн. у 2015 р. до 12,7 млрд. грн. у 2025 р. або у 18 разів.

Дещо схожою є динаміка частки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки в структурі податкових надходжень, де перманентний ріст 2015–2021 рр. чергується з піковим зниженням у 2022 р. й висхідним зростанням із 2023 р. по 2025 р., яка загалом за аналізований період зросла у 3,5 рази (або на 257,1%) (рис. 4).

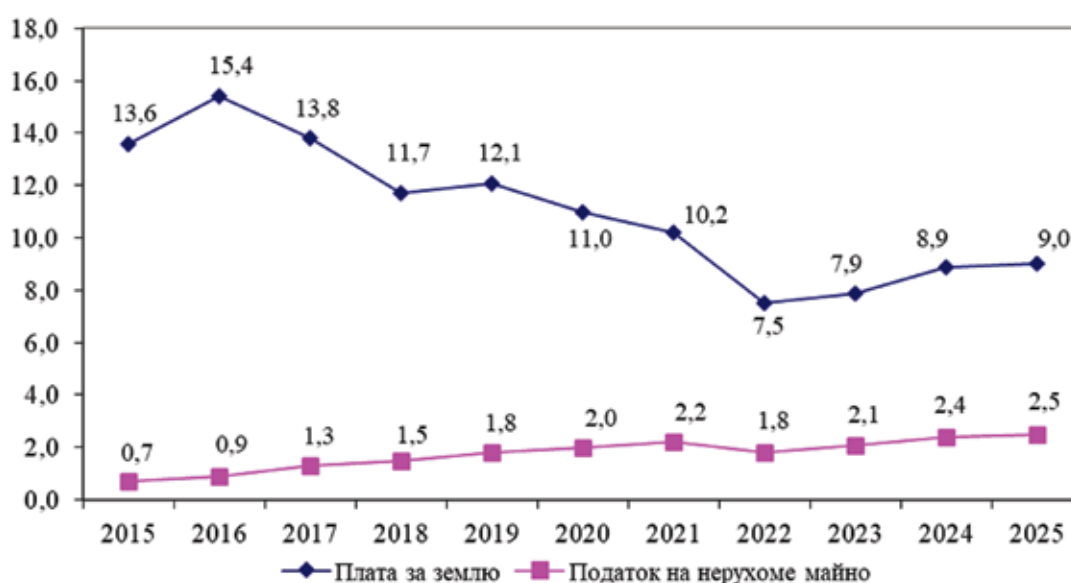

Рис. 4. Динаміка частки плати за землю і податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки в структурі податкових надходжень місцевих бюджетів України за 2015–2025 рр., %

Джерело: складено автором за [5; 6]

Як бачимо, місцеві бюджети недоотримали надходжень від аналізованого податку в 2022 р. через масштабні військові дії в Україні з оборони держави від агресивної Росії. Разом із тим, фіскальний потенціал податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки великий та в сукупності з платою за землю й транспортним податками становить сукупність майнових податків, що є базою зміцнення фінансової основи органів місцевого самоврядування, зокрема, в напрямку виконання ними власних повноважень та відповідає вимогам гармонізації українського законодавства із законодавством країн Європейського Союзу [1].

Висновки. Проведене дослідження засвідчує, що податкові надходження є найбільш стабільним та ключовим джерелом формування дохідної бази місцевих бюджетів. Подальше зміцнення фінансової бази органів місцевого самоврядування можливе шляхом реалізації таких практичних рекомендацій:

1) розширення бази оподаткування за рахунок повного оцифрування земель і нерухомості; інтеграція Державного земельного кадастру, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та локальних геоінформаційних систем (ГІС);

2) удосконалення адміністрування майнових платежів через імплементацію цифрових інструментів (розширення функціоналу сервісів «Дія» для місцевих податків та зборів, розробка муніципальних податків, електронне сповіщення про сплату місцевих податків і зборів) з метою спрощення процедур сплати місцевих податків і зборів для громадян і бізнесу;

3) детінізація бізнес-середовища на місцевому рівні шляхом зміни парадигми місцевого оподаткування з контролюючої на стимулюючу функцію, що матиме на меті заохочення фізичних осіб-підприємців до реєстрації за місцем фактичного ведення господарської діяльності;

4) застосування спеціальних режимів оподаткування та розмінування земельного фонду шляхом розробки диференційованих механізмів справляння плати за землю залежно від ступеня замінування території, що прискорить відновлення використання земельного фонду у повоєнний період;

5) гармонізація вітчизняної системи місцевого оподаткування із фіскальними стандартами країн Європейського Союзу, зокрема забезпечення переходу від оцінки площі об'єктів нерухомості до їхньої ринкової вартості під час розрахунку податку на нерухоме майно.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Коровий В. Податкові надходження як складова доходів місцевих бюджетів. *Бізнес Інформ*. 2020. № 3. С. 328–336. URL: https://business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-3_0-pages-328_336.pdf (дата звернення: 12.05.2026).
2. Горин В., Лободіна З., Буряк Т. Місцеві податки як детермінанта фінансової самостійності місцевого самоврядування. 2026. *Економічний аналіз*. № 36 (2). С. 87–101. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/6617> (дата звернення: 12.05.2026).
3. Грановська І.В., Макачук І.М., Грановський О.С. Аналіз податкових надходжень до місцевих бюджетів в умовах воєнного стану. *Держава та регіони*. 2024. № 2 (132). С. 71–77. DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2024-2-12> (дата звернення: 01.05.2026).
4. Слатвінська М., Перекопський Д. Податкові детермінанти формування доходів територіальних громад в умовах повоєнного відновлення. *Збірник наукових праць Державного податкового університету*. 2026. (1). С. 145–151. DOI: <https://doi.org/10.32782/2617-5940.1.2026.22> (дата звернення: 01.06.2026).
5. Державний веб-портал бюджету для громадян OpenBudget – <https://openbudget.gov.ua/?month=12&year=2025&budgetType=LOCAL>. (дата звернення: 01.06.2026).
6. Міністерство фінансів України. Офіційний веб-сайт сайт. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/cons/income/2025/> (дата звернення: 01.06.2026).
7. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану : Закон України від 24.03.2022 р. № 2142. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2142-20#Text> (дата звернення: 15.05.2026).
8. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 р. № 2120. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> (дата звернення: 11.05.2026).
9. Смолінська С.Д., Скидан У.І. Стан фінансового забезпечення місцевих бюджетів. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2022. № 33. С. 110–116.
10. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану: Закон України від 30.06.2023 № 3219-IX. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/zakoni-ukraini/78340.html> (дата звернення: 01.05.2026).
11. Фурик І.І. Податкові імперативи формування доходів місцевих бюджетів України та їх вплив на розвиток регіонів. *Науковий вісник Ужгородського Університету*. 2023. № 2 (62). С. 148–155. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.2\(62\).141-150](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.2(62).141-150)

12. Сташук О.В., Ткачук Н.В. Трансформація системи управління місцевими бюджетами в умовах цифровізації фінансової системи. *Ефективна економіка*, № 5, 2026. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.4.18>

REFERENCES:

1. Korovii V. (2020). Podatkovi nadkhodzhennia yak skladova dokhodiv mistsevykh biudzhativ [Tax revenues as a component of local budget revenues]. *Biznes Inform*, no. 3, pp. 328–336. Available at: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-3_0-pages-328_336.pdf (in Ukrainian)
2. Horyn V., Lobodina Z., Buriak T. (2026). Mistsevi podatky yak determinanta finansovoi samostiinosti mistsevo-ho samovriaduvannia [Local taxes as a determinant of financial independence of local self-government]. *Ekonomichnyi analiz*, no. 36 (2), pp. 87–101. Available at: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/6617> (in Ukrainian)
3. Hranovska I. V., Makarchuk I. M., Hranovskyi O. S. (2024). Analiz podatkovykh nadkhodzhen do mistsevykh biudzhativ v umovakh voiennoho stanu [Analysis of tax revenues to local budgets under martial law]. *Derzhava ta rehiony*, no. 2 (132), pp. 71–77. DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2024-2-12> (in Ukrainian)
4. Slatvinska M., Perekopskyi D. (2026). Podatkovi determinanty formuvannia dokhodiv terytorialnykh hromad v umovakh povoiennoho vidnovlennia [Tax determinants of revenue generation in territorial communities during post-war recovery]. *Zbirnyk naukovykh prats Derzhavnoho podatkovoho universytetu*, no. 1, pp. 145–151. DOI: <https://doi.org/10.32782/2617-5940.1.2026.22> (in Ukrainian)
5. Derzhavnyi veb-portal biudzhetu dlia hromadian OpenBudget [State Budget Web Portal for Citizens OpenBudget]. Available at: <https://openbudget.gov.ua/?month=12&year=2025&budgetType=LOCAL> (in Ukrainian)
6. Ministerstvo finansiv Ukrainy. Ofitsiinyi veb-sait [Ministry of Finance of Ukraine. Official website]. Available at: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/cons/income/2025/> (in Ukrainian)
7. Verkhovna Rada Ukrainy (2022). Zakon Ukrainy “Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vdoskonalennia zakonodavstva na periody dii voiennoho stanu” vid 24.03.2022 r. № 2142-IX [Law of Ukraine “On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Other Legislative Acts of Ukraine on Improving Legislation During Martial Law” dated March 24, 2022 No. 2142-IX]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2142-20#Text> (in Ukrainian)
8. Verkhovna Rada Ukrainy (2022). Zakon Ukrainy «Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo dii norm na periody dii voiennoho stanu» vid 15.03.2022 r. № 2120-IX [Law of Ukraine “On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Other Legislative Acts of Ukraine Regarding the Effect of Provisions During Martial Law” dated March 15, 2022 No. 2120-IX]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> (accessed May 11, 2026). (in Ukrainian)
9. Smolinska S. D., Skydan U. I. (2022). Stan finansovoho zabezpechennia mistsevykh biudzhativ [State of financial support of local budgets]. *Modern Economics*, no. 33, pp. 110–116. (in Ukrainian)
10. Verkhovna Rada Ukrainy (2023). Zakon Ukrainy «Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakoniv Ukrainy shchodo osoblyvosti opodatkuvannia u periody dii voiennoho stanu» vid 30.06.2023 r. № 3219-IX [Law of Ukraine “On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Other Laws of Ukraine Regarding Features of Taxation During Martial Law” dated June 30, 2023 No. 3219-IX]. Available at: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovye-zakonodavstvo/zakoni-ukraini/78340.html> (in Ukrainian)
11. Fyryk I. I. (2023) Podatkovi imperatyvy formuvannia dokhodiv mistsevykh biudzhativ Ukrainy ta ikh vplyv na rozvytok rehioniv [Tax imperatives of generating revenues of local budgets of Ukraine and their impact on the development of regions]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Universytetu*, no. 2 (62), pp. 148–155. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.2\(62\).141-150](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.2(62).141-150) (in Ukrainian)
12. Stashchuk O. V., Tkachuk N. V. (2026). Transformatsiia systemy upravlinnia mistsevymy biudzhetamy v umovakh tsyfrovizatsii finansovoi systemy [Transformation of the local budget management system under conditions of financial system digitalization]. *Efektivna ekonomika*, no. 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.4.18> (in Ukrainian)

УДК 336.225.673

JEL H71, H72, R51

Маслов Роман Юрійович, аспірант, Волинський національний університет імені Лесі Українки. **Оцінка динаміки та ролі місцевих податків і зборів в структурі податкових надходжень місцевих бюджетів.**

У статті проведено аналіз структури, динаміки та фіскальної ролі податкових надходжень у формуванні доходної частини місцевих бюджетів в Україні протягом 2015–2025 років. Розрахунки свідчать, що податкові надходження є основним джерелом формування фінансових ресурсів територіальних громад. Аналіз тенденцій податкових надходжень відображає їх зростання у абсолютному вимірі. На основі розробленої ступеневі економіко-математичної моделі обґрунтовано вплив податкових надходжень на сукупні доходи територіальних громад. Досліджено тенденції надходжень ключових місцевих податків та зборів, зокрема єдиного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Виявлено дискусійні й проблемні аспекти адміністрування єдиного податку, а також обґрунтовано стимулюючу роль даного податку у розвитку територій.

Ключові слова: місцеві податки і збори, податкові надходження, місцеві бюджети, територіальні громади, місцеве оподаткування, єдиний податок, адміністрування податків, органи місцевого самоврядування.

УДК 336.225.673

JEL H71, H72, R51

Roman Maslov, Postgraduate Student, Lesya Ukrainka Volyn National University. **An assessment of the trends and role of local taxes and charges in the structure of tax revenue for local budgets.**

The article analyzes the structure, dynamics, and fiscal role of tax revenues in the formation of local budget revenues in Ukraine during the period from 2015 to 2025. Calculations indicate that tax revenues constitute the primary source of financial resources for territorial communities and the main driver of the financial potential for territorial development. An analysis of tax revenue trends reveals growth in absolute terms. Based on a developed power-law economic-mathematical model, the impact of tax revenues on the aggregate revenues of territorial communities is substantiated. The calculations indicate that a 1% increase in tax revenues leads to a 0.5% rise in the revenue of Ukraine's local budgets. Trends in the collection of key local taxes and fees specifically the single tax, the land fee, and the tax on real estate other than land were analyzed. Controversial and problematic aspects of single tax administration were identified, particularly the practice of allocating revenue based on the place of registration of individual entrepreneurs rather than the location of their business operations, which results in revenue losses for the respective local budgets. The study substantiates the role of this tax in stimulating territorial development by fostering specific types of activities within the scope of local self-government authorities' powers and by taking into account the fiscal potential of specific local taxes and fees. It is established that fluctuations in the absolute figures of single tax revenues to local budgets are primarily driven by the need to adapt tax legislation to wartime conditions. An analysis of the revenue trends for land payments and real estate tax from 2015 to 2025 was conducted, leading to the conclusion that the minimal revenue levels are attributable to hostilities and result from extensive mine contamination (or occupation) of territories, as well as the loss of property and land by citizens and businesses. It is substantiated that the further strengthening of the financial base of local self-government bodies will be facilitated by the comprehensive development of property taxes and the improvement of local fee administration, which aligns with Ukraine's European integration aspirations.

Key words: local taxes and fees, tax revenues, local budgets, territorial communities, local taxation, single tax, tax administration, local self-government bodies.